

Sjekkliste for teknisk tilstand og vedlikeholdsbehov på kirker

Kirkens navn: Nord- Etnedal kyrkje

Kontrollert av: Nils Kjell Nilsen og Marie Bjørnødegård

Kontrollert dato: 9.02.23

Kort om bruken av skjemaet

Metode: Sjekklista kan brukes til å foreta en generell, overordnet kartlegging av en kirkes tekniske og funksjonelle tilstand. Ved å foreta en systematisk gjennomgang av bygget, vil man få oversikt over vedlikeholdsbehovet, f.eks. som grunnlag for en vedlikeholdsplan. Man får også registrert hvilke skader/mangler som krever nærmere utredning, kanskje av fagfolk. Det kan f.eks. gjelde mer detaljerte undersøkelser av enkeltskader, kartlegging av sikkerhet og universell utforming eller planlegging av oppgraderings- og utviklingstiltak.

Skjemaet: Skjemaet er laget som et regneark slik at det kan tilpasses ulike kirker ved å redigere, føye til eller slette poster. For hvert punkt i lista er det formulert noen standardkrav som de ulike objektene vanligvis bør oppfylle. Hvis tilstanden er tilfredsstillende, kan man bare sette en hake i rubrikken "OK". Hvis det registreres avvik fra ønsket/akseptabel tilstand, skal skaden, feilen eller mangelen beskrives i merknadsfeltet. Under "Tiltak nødvendig" kan man f.eks. notere om det trengs tiltak straks, innen 1 år, 3 år eller 5 år. I noen tilfeller vil enkle avvik kunne rettes opp under befaringen, som f.eks. å fjerne gjenstander i rømningsveger, feste løse deksler o.l.

Foto: Registreringene bør suppleres med bilder av påviste skader, feil og mangler, slik at man kan dokumentere skadeomfanget og følge eventuell skadeutvikling mellom hver kontroll.

Utstyr: På befaringen bør man ha med målebånd/tommestokk, lommelykt, kikkert, kniv og fotoapparat. Det kan også være en fordel å ha med måleutstyr for temperatur og fuktighet i luft og treverk.

Bygningsdel	Krav	OK ✓	Tilstand/beskrivelse hvis ikke OK	Tiltak nødv.?
1. Yttertak og tårn				
1.1	Spir og vindfløy	Spiret står rett og festet har ingen synlig skade. Overflaten er uten flekker eller rust. Vindfløy svinger lett.	✓	
1.2	Tekking av tak og tårn	Taktekkingen er hel og tett og sitter fast. (Lekkasjer bør utbedres raskt, evt. repareres midlertidig.) Lite begroing.	✓	
1.3	Vindskier, beslag og gjennomføringer	Vindskier og beslag er hele og tette og sitter godt fast. Gjennomføringer er tette. Materialene er uten råte/rust.	✓	
1.4	Takrenner, gradrenner og nedløp	Alle deler fra tak til avløp er hele og tette og har tilstrekkelig kapasitet. Takrenner er rensset for løv og kvister. Sluk er åpne.	✓	
1.5	Lynvernanlegg	Alle ledere er hele og sammenkoplet. Lederne er riktig festet til tak og vegg. Jordkoplinger er tilgjengelige og ikke overmalt.		Har ikke, bør det installeres? ✓
1.6	Piper, snøfangere og annet takutstyr	Piper er hele og tette. Snøfangere og annet takutstyr er godt festet og i orden.	✓	Det er to piper, disse brukes ikke. Det er heller ikke lekkasjer eller annet forbundet med de. etter at pipeløpene ble fjernet over tak.
1.7	Annet			
2. Yttervegger				
2.1	Bæresystem	Mur-/betongvegg: Ingen synlig forvitring eller oppsprekking. Trevegg: Ingen utbøying, råte eller synlig skade på bæreverk.	✓	

Sjekkliste for teknisk tilstand og vedlikeholdsbehov på kirker

Bygningsdel		Krav	OK ✓	Tilstand/beskrivelse hvis ikke OK	Tiltak nødv.?
2.2	Overflater	Murvegger: Ingen avskalling i puss, fuger eller kalklag. Trevegger: Veggpanel er OK uten synlig fukt/råte. Malingen er uten blærer eller avflassing. Ingen skjemmende begroing.		Kirken må males. Småskader og råte på panel noen steder, det må fikses før maling. Bør løses senest i 2024.	✓
2.3	Vinduer og dører	Rammer og karmen er hele, tette og uten råte. Rutene er hele. Kittfuger er hele og malt. Beslag og låser er i orden.		Vinduer må males og kittfuger må fornyes.	✓
2.4	Vannbord og detaljer	Vannbordene er hele, malt og uten fukt/råte. Det samme gjelder omramminger, søyler, dekorasjoner og detaljer.		Råteskader, spesielt vannbordene. De må byttes.	✓
2.5	Annet			_____	
3. Grunn og fundamenter					
3.1	Grunn og drenering	Overflatevann renner bort fra bygget. Drenering langs vegg fungerer tilfredsstillende. Taknedløp føres kontrollert bort.	✓	Løst ved kirkegårdsutvidelsen	
3.2	Fundamenter	Grunnmur og fundamenter er tørre, stabile og tette uten synlige tegn til setninger, sprekker, riss eller annen svikt.	✓		
3.3	Kjellere	Kjellerveggene er tørre, uten sprekker og saltutslag. Malingen er hel. Kjellergolvet er tørt og uten sprekker. Avløp fungerer.	✓	Ingen kjeller i kirkebygget	
3.4	Kryperom	Rommet har god lufting. Ikke tegn til mugg eller fukt/råte i treverk. Ikke fukt på murer eller på bakken. Vannrør er isolert.		Høy fuktighet i krypkjeller. Stubbelloftet har mugg og råte. Det har stoppet i svartpappen. Utvikling av sopp/ råte må sees på i 2023. Avtrekk bør vurderes og eventuelle tiltak.	✓
3.5	Annet			_____	
4. Utendørs anlegg, installasjoner og tilgjengelighet					
4.1	Utendørs trapper og ramper	Trinn og gangflater er faste og sikre. Rekkverk er solide og gir godt grep. Ramper har tilfredsstillende utforming og stigning.	✓	Universell utforming for inngang er godkjent av Hamar biskop, og nesten helt ferdigstilt. Det er noen mangler: Rekkverk mangler, varmekabler fungerer dårlig og beslag inntil vegg.	✓
4.2	Parkering og tilkomst	Tilstrekkelig og trygg parkering. Merkede HC-plasser nær kirken. Tilkomstveger har dekke og stigning egnet for rullestol.	✓	Parkering er utbedret med kirkegårdsutvidelsen. HC- plasser markeres opp. Ferdigstilles i 2023	
4.3	Gjerder, murer, porter mv. i terreng	Utendørs anlegg er hele og trygge. Parkmessige anlegg er universelt utformet. Evt. utvendig brannslange er i orden.	✓	Nytt gjerde, vannposter m.v ferdigstilles i 2023.	
4.4	Utendørs belysning og beplantning	Utelys, flomlys mv. er godt tilpasset, strømeffektivt og i orden. Grøntanlegg har tilfredsstillende stell.	✓		
4.5	Orden rundt bygget	Vegetasjon og brennbare materialer inntil kirken er fjernet. Søppeldunker er innelåst eller i god avstand fra bygget.	✓		
4.6	Annet				

Sjekkliste for teknisk tilstand og vedlikeholdsbehov på kirker

Bygningsdel	Krav	OK ✓	Tilstand/beskrivelse hvis ikke OK	Tiltak nødv.?
5.	Innvendige tak- og tårnkonstruksjoner			
5.1	Bærekonstruksjoner i tårn og spir	Bærende deler er tørre, uten lekkasjer, fukt eller råte. Konstruksjonene er stabile, uten forskyvning eller utbøyning.	✓	
5.2	Bærende takkonstruksjoner	Bærende deler er tørre, uten lekkasjer, fukt eller råte. Konstruksjonene viser ingen tegn til svikt eller overbelastning.	✓	
5.3	Vegger og innvendige flater i tårn	Bærende vegger er tørre, uten lekkasjer, fukt eller råte. Luker og vinduer er tette og hele. Innvendige flater er OK.	✓	
5.4	Klokker og ringeanlegg	Klokkestolene er stabile og uten skader. Klokker og tau er sikre. Tårnet tåler både statiske og dynamiske belastninger.	✓	Tau vurderes ført ned til etasjen under tårnet. Godkjent av Hamar biskop.
5.5	Tilkomst til tårn og loft	Tilkomsten til tårnet er ryddig og sikker. Trapper, rekkverk og gangbaner er betryggende utformet og festet.		Ny trapp skal bygges av Nils Kjell. Det er godkjent av Hamar biskop. Kirketjener starter arbeidet i senest i 2024.
5.6	Orden i tårn og på loft	Tårn og loft brukes ikke til tilfeldig lagring. Varmeisolasjon ligger på plass. Ledninger og teknisk utstyr er festet og i orden.	✓	
5.7	Annet	ETTERISOLERING LOFT - TREFIBERISOLERING		Ny isolasjon trengs. Brannsikkerhet vil også bli bedre med dette tiltaket. Bør løses i 2023
6.	Kirkerom, våpenhus, kapell			
6.1	Golv	Rister og matter ved innganger er OK. Golvfliser, golvbelegg og tepper er hele og ligger fast. Maling og lakk er lite slitt.	✓	
6.2	Innvendige vegger, vinduer og dører	Maling/overflatebehandling er hel uten flassing/avskalling. Dekormaling er uskadd og ikke utsatt for slitasje.	✓	Kontakt Valdres folkemuseum for en vurdering, gjelder 6.2, 6.6 og 6.7
6.3	Innvendige trapper og ramper	Trapper og rekkverk er sikre. Ramper ligger stabilt. Evt. sklisikring og trinnmarkering er OK.	✓	
6.4	Søyler, bjelker og gallerier	Søyler og bjelker viser ikke økende sprekker/riss. Gallerier har tilstrekkelig bæreevne uten synlig nedbøyning eller svikt.	✓	
6.5	Himlinger	Himlinger er hele og uten tegn til svikt. Ingen løse planker/ plater eller nedfall av mur/puss/maling.	✓	
6.6	Fast, kirkelig inventar	Fast inventar som alter, prekestol, benker mv. er trygt festet. Maling, dekor, skinn og stoff trenger ikke fornying/repasjon.	✓	✓
6.7	Løst, kirkelig inventar, kunst og tekstiler	Kunstgjenstander, stoler, tekstiler og sølvtøy er uten skader. De oppbevares på en god/sikker måte under riktig fukt/temp.	✓	✓
6.8	Annet			

Sjekkliste for teknisk tilstand og vedlikeholdsbehov på kirker

Bygningsdel	Krav	OK ✓	Tilstand/beskrivelse hvis ikke OK	Tiltak nødv.?	
7. Sakristier og øvrige rom					
7.1	Golv	Rister og matter ved innganger er OK. Golvfliser, golvbelegg og tepper er hele og ligger fast. Maling og lakk er lite slitt.		Gulvet i sakrestiet bør lakkas. Kirketjener forsøker å løse dette før sommeren 2023.	✓
7.2	Innvendige vegger, vinduer og dører	Overflatene er hele og tette. Beslag og hengsler er i orden. Maling/overflatebehandling er hel uten flassing/avskalling.		Sakrestiet må ha et malingstrøk på veggen. Kirketjener forsøker å løse dette før sommeren 2023.	✓
7.3	Innvendige trapper og ramper	Trapper og rekkverk er sikre. Ramper ligger stabilt. Evt. sklisikring og trinnmarkering er OK.	✓		
7.4	Himlinger	Himlinger er hele og uten tegn til svikt. Ingen løse planker/ plater eller nedfall av mur/puss.	✓		
7.5	Faste innredninger	Skap, kjøkken og andre faste innredninger er hele og dekker behovet. Det foreligger rutiner for orden og renhold.	✓		
7.6	Møbler, utstyr og løsøre	Møbler, utstyr og annet løsøre er funksjonelt og i orden. Det brukes og oppbevares på forsvarlig måte.		Nye møbler bør kjøpes til kirkestua og sakrestiet. Soknerådet utfordres i 2023.	✓
7.7	Annet				
8. Tekniske installasjoner					
8.1	El-anlegg	Sikringsskap, kabler og annet fast el-utstyr er forskriftsmessig montert, har tilstrekkelig kapasitet og er uten synlige skader .	✓	Armaturer over orgelet bør man vurdere å skifte.	
8.2	Lysanlegg	Armaturer er uten synlige skader og henger riktig. Ledninger, brytere og støpsler er forskriftsmessig montert og i orden.	✓		
8.3	Varmeanlegg og ENØK	Varmeanlegget er energieffektivt, gir behagelig temperatur og godt bevaringsmiljø. Evt. SD-anlegg følges opp regelmessig.	✓	Se på mulighet for etterisolering av veggene i sakrestiet. SD- anlegg fungerer bra.	✓
8.4	Sanitæranlegg	Sanitærinstallasjoner er funksjonelle og hele. Det er varmt og kaldt vann i alle våtrom. Ingen lekkasjer. Sluk er åpne.	✓		
8.5	Orgel og andre instrumenter	Orgel, piano, flygel mv. etterses og stemmes regelmessig. De er tjenlige i forhold til bruken. Varme- og fuktforhold er OK.	✓		
8.6	Anlegg for lys og lyd	Høytaleranlegg, teleslynge, lyskastere, projektorer og skjermer er i orden og godt tilpasset rommet og bruken.	✓		
8.7	Anlegg for tele og data	Telefonanlegg fungerer tilfredsstillende eksternt og internt. Datalinjer er stabile, med god dekning og nok kapasitet.	✓		
8.8	Annet				

Sjekkliste for teknisk tilstand og vedlikeholdsbehov på kirker

Bygningsdel	Krav	OK ✓	Tilstand/beskrivelse hvis ikke OK	Tiltak nødv.?
9.	Alarm og sikring			
9.1	Brannalarm	Detektorer, brannmeldere, alarmer og tablå fungerer. Signaler overføres til alarmsentral. Det er få falske alarmer.	✓	
9.2	Brannvernutstyr	Brannslanger dekker hele bygget. Brannslukkingsapparater, branntepper mv. er kontrollert og på plass. Branninstrukser, branntegninger og andre oppslag er på plass.	✓	
9.3	Rømningsveger	Rømningsveger er ryddige og uten løse gjenstander. Ledelys med egen lyskilde fungerer og kontrolleres regelmessig.	✓	
9.4	Innbruddsalarm	Detektorer alarmer og tablå fungerer. Signaler overføres til alarmsentral. Det er få falske alarmer.	✓	
9.5	Utgangsdører	Utgangsdører slår ut og er lette å åpne. Bredden er tilstrekkelig for rømning. Alle har FG-godkjente låser.	✓	
9.6	Punkt- og skallsikring	Utstyr for punktsikring og skallsikring er i orden. Rutiner for drift og ettersyn er utarbeidet og implementert.	✓	
9.7	Øvelser og driftsrutiner	Det er utarbeidet HMS-opplegg for sikkerhetskontroller, brannøvelser og rutiner. Opplegget er innarbeidet og i drift.	✓	
9.8	Annet			
10.	Bruksforhold (universell utforming, innemiljø og funksjonalitet)			
10.1	Tilgjengelighet i bygget	Toaletter, heiser, ramper og andre innretninger for bevegelseshemmede er ryddige, tilstrekkelige og fungerende.		Universelt utformet inngangsparti er snart ferdigstilt, mangler kun rekkverk. Nåværende WC er umulig å lage handicapvennlig, her må man arbeide med en annen løsning.
10.2	Visuelle forhold	Salmetakler, kor og prekestol er godt belyst. Salmebøker og tekster tilbys i storskrift. Ganglinjer er ryddige og tydelige.	✓	
10.3	Akustiske forhold	Teleslynge og høyttaleranlegg fungerer tilfredsstillende over hele kirken. Teleslynge er merket. Akustikken er behagelig.	✓	
10.4	Inneklima og innemiljø	Temperatur og fuktighet er behagelig for brukerne. Luftkvaliteten er tilfredsstillende også for miljøhemmede.	✓	
10.5	Funksjonalitet	Bygningen fungerer tilfredsstillende til sitt bruk. Det er tilgang til nødvendige rom, arealer og funksjoner.	✓	
10.6	Annet			